

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie provincie Noord-Brabant

Tussentijds advies over de inhoud van het milieueffectrapport

12 december 2017 / projectnummer: 3198

1. Tussentijds advies over de inhoud van het MER

Inleiding

De provincie Noord-Brabant stelt een nieuwe Omgevingsvisie op. Deze nieuwe visie moet het bestaande ruimtelijk beleid vervangen en invulling geven aan de nieuwe opgaven voor de Provincie. Ten behoeve van de besluitvorming over deze visie wordt een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het m.e.r.-traject is aangemerkt als een pilot omgevingswet en m.e.r. Op 4 oktober 2017 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de Commissie en de provincie Noord-Brabant. Doel van dit gesprek was de Commissie bijpraten over de stand van zaken en de eerste ideeën voor het beoordelingskader en vooruit kijken richting de verdere toetsing door de Commissie. Dit verslag is een weergave van de inhoud van dat gesprek. De aanbevelingen van de Commissie in dit verslag moeten in aanvulling worden gezien op het eerder door de Commissie uitgebrachte advies over de gewenste inhoud van het MER.

Stand van zaken

De Provincie werkt momenteel aan de Omgevingsvisie en betreft daarbij externe partijen, belangengroepen en overheden. Parallel aan dit proces van de omgevingsvisie wordt het MER opgesteld. Gestart is met het beoordelingskader om de milieueffecten van de visie te kunnen toetsen. De opstellers van het MER hebben daarvoor de Telos-aanpak¹ van de Universiteit van Tilburg aangepast tot een beoordelingskader voor de omgevingsvisie met als titel 'de vlag van Brabant'.

De Commissie constateert dat Brabant daarmee een goede start heeft gemaakt met de Omgevingsvisie en de m.e.r.. Zij werken volgens de aanpak uit de Onderzoeksopdracht (notitie R&D van 17 januari 2017) en het R&D-advies van de Commissie. De aanbevelingen in dit verslag moeten daarom aanvullend op deze aanpak worden gezien.

De Commissie adviseert:

- De 4^e focus opgave 'Brabant, vernieuwt samen' ook voor het m.e.r.-proces op te pakken door het m.e.r. verder te integreren met de Omgevingsvisie en het participatieproces.
- De inhoudelijke focusopgaven nader te concretiseren, op basis van opgaven die zijn opgehaald.
- Het op Telos gebaseerde beoordelingskader verder uit te werken gericht op de opgaven uit de Omgevingsvisie.

Zij licht dat hierna verder toe.

¹ Zie voor een toelichting op deze aanpak <http://www.telos.nl/home/default.aspx>

Toelichting op het advies

Focusopgave ‘Brabant vernieuwt samen’

De focusopgave ‘Brabant vernieuwt samen’ is niet inhoudelijk maar procesgericht. Met werkateliers en zogenaamde ‘pressure cookers’ geeft de Provincie hier invulling aan. De Commissie constateert dat in de uitwerking van het m.e.r.-proces deze focusopgave nog onvolgende terugkomt. De processen van omgevingsvisie, participatie en m.e.r. kunnen elkaar nog verder versterken met het ophalen van kennis en ideeën ten behoeve van de besluitvorming. De Commissie adviseert hier invulling aan te geven door deze processen samen uit te werken.

Concretiseren van de focusopgaven

De provincie is aan de slag gegaan met de inhoudelijke focusopgaven. De invulling van ‘Brabant verbonden’, ‘Brabant klimaatzeker’ en ‘Brabant welvarend’ is in zogenaamde werkateliers besproken. De Commissie constateert dat aanbrengen van focus nog steeds aandacht verdient.

In de zomer van dit jaar heeft de Provincie een aantal werkateliers georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten met externe partijen zijn (nieuwe) opgaven opgehaald, zoals ‘gezonde bodem & robuust watersysteem’, ‘biodiversiteit’, ‘energietransitie’, ‘verduurzaming van de (circulaire) landbouw’ en ‘verduurzaming van de (slimmere) mobiliteit’

De Commissie adviseert deze opgaven te gebruiken bij het nader concretiseren van de focusopgave. Geef aan of de Provincie een voortrekkersrol heeft in deze opgaven en of ze mogelijk de focusopgaven beïnvloeden.

Als hulpmiddel om de focus aan te brengen adviseert de Commissie om vast te houden aan het advies alternatieven uit te werken. Onderzoek daarmee de hoeken van het speelveld en laat onderwerpen terugkomen zoals ‘gezond Brabant’, ‘energie’, ‘aantrekkelijk wonen en werken’ en ‘natuurlijk kapitaal’. Werk deze alternatieven ruimtelijk uit en schets kaartbeelden die dat oplevert. Geef aan welke keuzes er moeten worden gemaakt om de verschillende ambities te realiseren. Ga daarbij in op keuzes tussen spreiding of concentratie van functies, sturing van provincie of andere partijen, ontwikkeling van groen, energieontwikkeling, lokaal of centraal, ontwikkelen van infrastructuur voor (elektrische) auto, OV of (elektrische) fiets.

Beoordelingskader, ‘De vlag van Brabant’.

Het m.e.r.-beoordelingskader is gebaseerd op de Telos-aanpak. De criteria met indicatoren zijn onderverdeeld in blokken. Met deze blokken is de rood-wit geblokte vlag van Brabant gevuld als een soort van score-kaart. Op basis van een set van indicatoren per blok kan een score per criterium worden toegekend.

De provincie heeft een eerste oefening met dit beoordelingskader uitgevoerd door de ‘foto van de leefomgeving’ van de huidige situatie in beeld te brengen. Dit geeft een beeld van de werking van het beoordelingskader en de huidige situatie kan aan de hand van de uitkomsten worden beoordeeld.

Het beoordelingskader kan worden ingezet om de alternatieven op effecten te beoordelen en kan hulp bieden bij nader onderzoeken op welke onderdelen keuzes kunnen worden gemaakt of beleid moet worden aangescherpt. Daarnaast kan het ondersteunen bij het maken van keuzes over de sturingsfilosofie van de Provincie.

De Telos-aanpak blijkt op deze manier een goede keuze als beoordelingskader voor de Omgevingsvisie. Daarbij moet wel worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Leg de relatie tussen het beoordelingskader en de focusopgaven. Maak duidelijk hoe het beoordelingskader wordt ingezet, als toets van het voorgenomen beleid of als inspiratie en input voor het op te stellen beleid.
- De blokken moeten de strijdigheden tussen keuzes in beeld brengen. Als één blok positief scoort betekent dit onvermijdelijk dat andere blokken negatiever scoren. De relaties tussen de blokken moeten goed in beeld worden gebracht.
- De indicatoren waarmee de blokken zijn opgebouwd moeten representatief zijn. Dit dwingt tot het maken van scherpe keuzes. Hoe meer indicatoren, hoe ingewikkelder de wegen. Met een beperkt aantal cruciale indicatoren die gevoelig zijn voor positieve en negatieve effecten van keuzes kan een bruikbaar systeem worden opgesteld. Bij gezondheid is het bijvoorbeeld vreemd om lichtbelasting even zwaar te laten wegen als luchtkwaliteit. Belangrijkste criteria voor dit thema zijn lucht en geluid en bewegen kan daar nog aan worden toegevoegd.

Vervolgstappen MER en omgevingsvisie

De volgende formele stap in het proces van de omgevingsvisie en de m.e.r. is het publiceren van de Voorontwerp-Omgevingsvisie met bijbehorend concept-MER. De provincie zal de Commissie vragen dit concept-MER tussentijds te toetsen. Dit tussentijds advies zal de dan beschikbare milieu-informatie beoordelen en waar nodig aanvullende adviezen bevatten over de verdere uitwerking richting het definitieve MER ten behoeve van het besluit over de Omgevingsvisie.

BIJLAGE 1: Projectgegevens advies Commissie

Hoe adviseert de Commissie?

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het milieueffectrapport de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. De werkgroep bezoekt hierbij ook het gebied waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Wie zit er in de werkgroep?

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Gerwin Gabry

Sjef Jansen

Wim Korver

Roel Meeuwsen (secretaris)

Marja van der Tas (voorzitter)

Rob van Woerden

Fred Woudenberg

Wat is het besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld?

Provinciale Omgevingsvisie

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor alle activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, moet in Nederland een milieueffectrapport worden opgesteld. De bijlagen C en D bij het Besluit m.e.r. <http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer> geven aan wanneer dit het geval is. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteiten C14, D14, D11.2, D10, C01.3, D09 en vanwege de Passende beoordeling die nodig is vanwege mogelijke effecten op Natura 2000 -gebieden.

Wie besluit over Omgevingsvisie provincie Noord-Brabant?

Provinciale Staten

Wie neemt het initiatief?

College van Gedeputeerde Staten

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3198](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

